

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานคร

People's Participation in Integrated Local Development

in the Bangkok Community

อัญชลี นรินทร* และ ตระกูล มีชัย**

Anchalee Narintorn* and Trakoon Meechai**

มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต*

Rattana Bundit University*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการ และศึกษาแนวทางพัฒนาของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ แกนนำชุมชนในกรุงเทพมหานคร ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก และประชาชนที่อาศัยในชุมชนกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน และใช้การสุ่มแบบง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบจำลองการวัด โดยใช้โปรแกรมริสเรล จากการศึกษา พบว่า ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการมีส่วนร่วมในการดูแลสาธารณประโยชน์ของชุมชน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการเข้าไปสังเกตการณ์การทำงาน และปัจจัยการพัฒนาระดับท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชน ผลการวิเคราะห์อิทธิพลความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุ ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานคร ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ได้รับอิทธิพลทางตรงจากปัจจัยการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ มีขนาดอิทธิพลเชิงบวก มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การทดสอบสมมติฐาน พบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ไม่ส่งผลทางตรงต่อการมีส่วนร่วมในการประเมินผล, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานคร, การมีส่วนร่วมในการประเมินผล, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานคร ส่วนปัจจัยทั้ง 3 ส่งผลทางอ้อมต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานคร

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมของประชาชน; การพัฒนาท้องถิ่น; แบบบูรณาการ

Abstract

The objectives of this research were to study factors affecting people's participation in integrated local development in the Bangkok community and to study people's development guidelines in integrated local development in the Bangkok community. This research was mixed methods approach of the sample: The first group was key informants consisted of 8

community leaders, scholars and representatives of agencies or enterprises by in-depth interview. The second group was people living in the Bangkok community in 2021 who were 18 years old and over by multi-stage sampling and simple random sampling. Data collection was conducted by questionnaire, statistics for analyzing data were frequency, percentage, means, standard deviation, testing the construct validity of the measurement model by using LISREL Program. The findings revealed that: The results of basic statistical analysis of variables found that participation in making decision to determine solutions the problems; the average was at the high level in the terms of participation in operation, participation in taking care of the public interest of the community, participation in receiving benefits, participation in observing the work and local development factors integrated in the community. The analysis results of casual factor relationship were not affected people's participation in integrated local development in the Bangkok community. Factors of participation in evaluation were directly influenced by factors of participation in operation with a positive influence size. There was statistical significance at the 0.05 level. Summary of hypothesis testing results found that factors of participation in making decision and factors of participation in receiving benefits were not affected factors of participation in evaluation, people's participation in integrated local development in the Bangkok community, factors of participation in evaluation, people's participation in integrated local development in the Bangkok community. All of 3 factors were affected indirectly people's participation in integrated local development in the Bangkok community.

Keywords: people's participation; local development; Integrated

บทนำ

จากการที่กรุงเทพมหานครมีสถานะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ การบริหารและการปกครองได้มีความแตกต่างออกไป โดยมุ่งเน้นหลักธรรมาภิบาล มาประยุกต์ใช้กับกรุงเทพมหานคร ได้แก่ นิติธรรม คุณธรรม ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม สำนึกรับผิดชอบ และความคุ้มค่า ซึ่งธรรมาภิบาลด้านการเข้ามามีส่วนร่วมได้ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (นิภาพรรณ พิ๋วอ่อน, 2559: 3) มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม ทั้งร่วมคิด และร่วมกันดำเนินการแก้ปัญหา ซึ่งภาครัฐเน้นสนับสนุนและภาคเอกชนให้ความช่วยเหลือ สามารถแก้ปัญหาได้ตรงตามความต้องการของประชาชน และส่งเสริมคุณภาพชีวิต รวมทั้งทำให้ท้องถิ่นได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ และสามารถพึ่งพาตนเองได้ และยังพบว่ากรุงเทพมหานครยังมีปัญหาและขาดการพัฒนาด้วย ซึ่งปัญหาระบบการขนส่งยังไม่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในชุมชนกรุงเทพมหานคร (ประดิษฐ์ ดีวัฒนกุล, 2559: 188) การปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษนั้น นับเป็นหัวใจของการปกครองแบบประชาธิปไตย ที่มาจากการที่ประเทศไทยได้พัฒนาระบบประชาธิปไตยรวมทั้งเปิดช่องทางให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) โดยนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้

ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม (ณรินทร์ งามวงศ์ และวิทยา จิตนุพงศ์, 2563: 450) การที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมแบบบูรณาการนั้น นับเป็นสิ่งที่นานาประเทศได้ให้ความสำคัญ ทั้งภาครัฐก็ส่งเสริมทุกภาคส่วนได้รับรู้ การเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสังคม ทั้งเกิดประโยชน์ต่อสังคมด้วย ตามที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ต่างให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการอย่างโปร่งใส สุจริต เปิดเผยข้อมูล และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การตัดสินใจทางการเมือง สามารถตรวจสอบได้ โดยภาครัฐมุ่งเน้นการพัฒนาท้องถิ่น ที่จะทำให้มีการรวมตัวของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง มีลักษณะการดำเนินงานในรูปแบบต่างๆ การเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ต้องให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายในการพัฒนาที่ระบุไว้ (ดวงฤทธิ เบ็ญจาธิกุล ชัยรุ่งเรือง, 2564: 79) ซึ่งแนวทางการพัฒนาของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนอย่างบูรณาการ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่นต่อไป

ด้วยบริบทดังที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น ในการมุ่งเน้นให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในกรุงเทพมหานคร หากไม่มีการศึกษาวิจัย ประชาชนก็ไม่สามารถรับรู้และไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการและการแก้ปัญหาาร่วมกัน ซึ่งจะไม่ทราบถึงปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ หากมีการศึกษาวิจัย ทำให้เกิดพลังขับเคลื่อนให้การพัฒนาเป็นไปตามความต้องการของประชาชน และช่วยให้สามารถแก้ปัญหาความเดือดร้อนต่าง ๆ ได้อย่างบูรณาการ ผลที่ได้จะเป็นประโยชน์ทางด้านวิชาการ

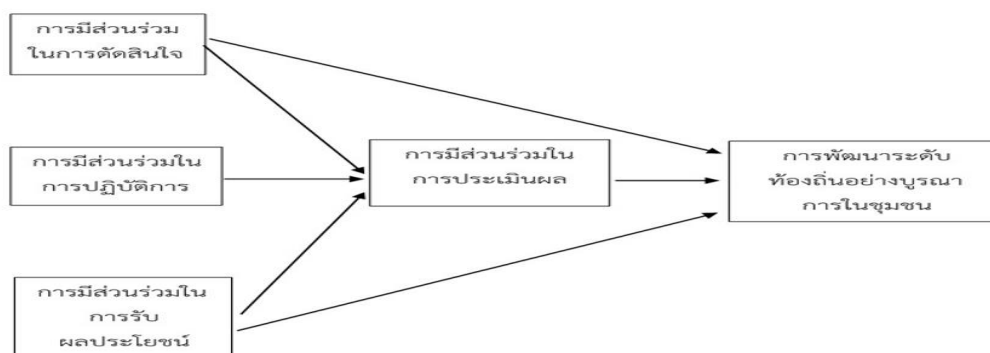
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชน กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

การเข้ามามีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ, การเข้ามามีส่วนร่วมด้านการปฏิบัติการ, การเข้ามามีส่วนร่วมด้านผลประโยชน์ และการเข้ามามีส่วนร่วมด้านประเมินผล มีความสัมพันธ์ต่อประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

กรอบแนวคิดของการวิจัย

แผนภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ศึกษาประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชน กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยเลือกการวิจัยแบบผสมแบบลำดับขั้นตอนเชิงสำรวจ (Exploratory sequential design) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การวิจัย เริ่มต้นด้วยการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในระยะแรกและนำไปสู่การศึกษาในระยะที่สอง โดยใช้ผลการศึกษาในระยะแรกเพื่อทดสอบและอธิบายผลการศึกษาเชิงปริมาณในระยะที่สอง

รูปแบบของการวิจัย

ระบุวิธีการศึกษาที่ใช้ในการวิจัย และรูปแบบของการวิจัย ดังนี้

1. วิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้เลือกใช้ Grounded Theory research การวิจัยเชิงคุณภาพแบบสร้างทฤษฎีจากข้อมูล

2. วิจัยเชิงปริมาณ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้ยุทธศาสตร์การวิจัยเชิงสำรวจภาคตัดขวาง เพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญาและกระบวนทัศน์ปฏิฐานนิยม ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพลักษณะ ความรู้สึกนึกคิดของกลุ่มตัวอย่างที่ถูกเลือกมาจากประชากรเป้าหมายขนาดใหญ่ ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

3. วิจัยเชิงปฏิบัติการ/ วิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นการแสวงหาความรู้ ความจริงที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ ตรวจสอบได้ โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีกลุ่มบุคคลเข้ามาร่วมกันเรียนรู้เพื่อรู้จักตัวเอง ชุมชน สิ่งแวดล้อมให้เห็นปัญหาของตัวเอง และแนวทางแก้ไขโดยลงมือปฏิบัติจริง ได้ผลจริง และแก้ปัญหาได้จริง โดยการร่วมกันดำเนินกระบวนการวิจัยโดยผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ ทั้งที่เป็นชาวบ้านและนักพัฒนา กับผู้วิจัยภายนอก เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสภาพความจริงของสังคมนั้น และเพื่อให้เห็นภาพแห่งคุณลักษณะสำคัญของวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่เด่นชัด

ประชากร ผู้ให้ข้อมูลหลักและตัวอย่าง

1. ประชากร ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งได้ 2 กลุ่มดังนี้

กลุ่ม 1 วิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบด้วย แกนนำชุมชนในกรุงเทพมหานคร นักวิชาการ และผู้แทนหน่วยงานหรือสถานประกอบการ จำนวน 8 คน เป็นการสุ่มแบบเจาะจง ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)

กลุ่ม 2 วิจัยเชิงปริมาณ ประชาชนที่อาศัยในชุมชนกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2564 เป็นประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวนทั้งสิ้น 5,527,994 คน (ข้อมูลประชากรชุมชนของกรุงเทพมหานคร, 2564) เขตชุมชนในกรุงเทพมหานครทั้ง 50 เขต

2. การเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก และกลุ่มตัวอย่าง

2.1 เกณฑ์การคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ (Inclusion criteria) ของประชากรเป้าหมาย

คุณลักษณะของผู้ยินยอมตนให้ทำการวิจัยตามแผนการวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะของกลุ่มเป้าหมายที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์วิจัย มีสองกลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก เพศชายและเพศหญิงก็ได้ ผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบด้วย ผู้นำชุมชนในกรุงเทพมหานคร นักวิชาการ และผู้มีประสบการณ์ทางการเมือง ซึ่งเป็นผู้บริหารระดับท้องถิ่นในกรุงเทพมหานคร โดยมีวิธีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 8 คน ใช้การสุ่มแบบเจาะจง โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview)

ผู้วิจัยมีการพิทักษ์สิทธิ์ผู้ให้ข้อมูลทุกราย โดยจะมีการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อความสนิทสนมไว้วางใจกัน มีการขอความยินยอมก่อนลงมือเก็บข้อมูลสำหรับผู้ให้ข้อมูลทุกคน และมีการชี้แจงรายละเอียดสาระสำคัญของเรื่องที่ทำกรวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย ความร่วมมือที่นักวิจัยคาดหวังจะได้รับจากการสัมภาษณ์ เหตุผลและวิธีการที่นักวิจัยใช้ในการเลือก นอกจากนี้ผู้วิจัยได้รักษาความลับของข้อมูลโดยเก็บไว้ในที่ปลอดภัยและผลการวิจัยจะถูกนำเสนอในภาพรวม และข้อมูลทั้งหมดจะถูกนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการเท่านั้น

กลุ่มที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง เพศชายและเพศหญิงก็ได้ เป็นประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และเป็นผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ชุมชนในกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ที่มีสุขภาพดี สามารถอ่าน เข้าใจภาษาไทย และสามารถกรอกแบบสอบถามด้วยตนเองได้ มีความยินดีเข้าร่วมศึกษาวิจัยครั้งนี้

2.2 เกณฑ์การคัดออกจากโครงการ (Exclusion criteria)

ลักษณะของบุคคลในกลุ่มประชากรเป้าหมายที่จะไม่นำเข้าโครงการวิจัย ต้องมีลักษณะไม่ตรงตามที่ต้องการ เพื่อให้โครงการมีความเป็นไปได้ที่จะสำเร็จได้สูงขึ้น

2.3 เกณฑ์การถอนออกของประชากรเป้าหมาย (Withdrawal criteria)

ผู้ที่ถูกคัดเลือกเข้าร่วมวิจัยสามารถออกจากโครงการได้ โดยมีลักษณะบางประการที่ไม่สามารถเข้าร่วมการวิจัยได้ เช่น มีคุณสมบัติครบถ้วนแต่ติดธุระหรือไม่สามารถติดต่อในช่วงเวลาที่เก็บข้อมูล ไม่สะดวกใจในการให้ข้อมูล ต้องการยกเลิกการเข้าร่วมวิจัยระหว่างดำเนินการ ผู้เข้าร่วมการวิจัยที่สมัครใจเข้าร่วมการวิจัยในตอนแรกแต่ต่อมาขอเลิกหรือถอนตัวจากการให้ข้อมูลในระหว่างกรสอบถามข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถาม เป็นต้น

3. ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากการคำนวณตามสูตรของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 มีความคลาดเคลื่อนในการสุ่มร้อยละ 5 ได้ตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

n หมายถึง ขนาดของตัวอย่างที่ต้องการประมาณ

N หมายถึง ขนาดของจำนวนประชากร

e หมายถึง ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง (ความเชื่อมั่นอยู่ที่ร้อยละ 95 จะมีความคลาดเคลื่อนอยู่ที่ร้อยละ 5)

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าสูตร} \quad n &= \frac{5,527,994}{1 + 5,527,994 (.05)^2} \\ n &= \frac{5,527,994}{13,820.98} = 399.97 \end{aligned}$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 400 คน

การสุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน มีดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม จาก 50 เขตชุมชนในกรุงเทพมหานคร โดยเลือกมา 15 % ได้ 8 ชุมชนในกรุงเทพมหานคร เพื่อนำมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 2 สุ่มจับฉลากชุมชนในกรุงเทพมหานครที่ได้ในขั้นที่ 1 ให้ได้ครบตามจำนวนที่ระบุไว้เขตละ 50 คน เพื่อได้ตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง และใช้การสุ่มแบบง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

กลุ่ม 1 วิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบด้วย แกนนำชุมชนในกรุงเทพมหานครนักวิชาการ และผู้แทนหน่วยงานหรือสถานประกอบการ จำนวน 8 คน ใช้การสุ่มแบบเจาะจง โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured Interview) กระบวนการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลักโดยมีการนัดหมายล่วงหน้า และข้อคำถามต่างๆ ในแบบสัมภาษณ์ ได้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

กลุ่ม 2 วิจัยเชิงปริมาณ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป พื้นที่อาศัยในชุมชนกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 ตัวอย่าง ใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี

โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการเลือกตอบ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ, การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ, การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นคำถามปลายปิด แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้ตัวแบบของ Likert Scale

ข้อเสนอแนะ (เพิ่มเติม) เป็นคำถามแบบปลายเปิด

ในส่วนที่ 2 มีเกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

5	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด
4	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก
3	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง
2	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย
1	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำผลคะแนนจากการกำหนดดังกล่าวมาประเมินค่า เพื่อหาความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตรดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2555, น. 29)

การแปลผลค่าเฉลี่ย โดยกำหนดช่วงคะแนนจากสูตร ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = .80 \end{aligned}$$

คะแนนเฉลี่ย

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายถึง มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายถึง มาก
คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายถึง ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายถึง น้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายถึง น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิจัยเชิงคุณภาพ : การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากผู้ให้ข้อมูลหลัก ที่ประกอบด้วย แกนนำชุมชนในกรุงเทพมหานคร นักวิชาการ และผู้แทนหน่วยงานหรือสถานประกอบการ เพื่อขอดำเนินการสัมภาษณ์

วิจัยเชิงปริมาณ

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์จากประธานชุมชนของเขตต่างๆ ในกรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1) ผู้วิจัยได้ให้ผู้ช่วยใช้วิธีส่งแบบสอบถามให้กับประชาชนที่อาศัยในชุมชนกรุงเทพมหานครที่กลุ่มตัวอย่าง ด้วยระบบ Google Form
- 2) ผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างได้ตอบเรียบร้อยแล้ว ทำการบรรณาธิการข้อมูลเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง เพื่อจะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวมแบบสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์

การวิจัยเชิงปริมาณ

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

- 1) ใช้ค่าสถิติพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่อบรรยายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 2) ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติ t – test การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวใช้สถิติ F- test (One-way-ANOVA) และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบจำลองการวัด โดยใช้โปรแกรม LISREL

ผลการวิจัย

1. การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบสอบถาม จำนวน 400 คน จากการศึกษาวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (คิดเป็นร้อยละ 55) มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี (คิดเป็นร้อยละ 37.25) รองลงไป 31 - 40 ปี (คิดเป็นร้อยละ 25.25) โดยระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ (คิดเป็นร้อยละ 25.50) รองลงไปคือ มัธยมศึกษา/ ปวช.(คิดเป็นร้อยละ 22.50) ในขณะที่ส่วนใหญ่จะมีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน (คิดเป็นร้อยละ 57.00) รองลงไปคือ รับจ้าง (คิดเป็นร้อยละ 15.25) สำหรับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่วนใหญ่จะมีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท (คิดเป็นร้อยละ 27.00) รองลงไปคือ 15,001 - 20,000 บาท (คิดเป็นร้อยละ 21.75)

2. ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ ปรากฏผลดังนี้

1) ตัวแปรแฝงปัจจัยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision) พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 (อยู่ในระดับมาก) รองลงไปคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พิจารณาโครงการต่างๆ และ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทำประชามติเพื่อแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 และ 3.66 (อยู่ในระดับมาก) ตามลำดับ สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ในแต่ละตัวแปรสังเกตได้ใกล้เคียงกันคือ 0.885 ถึง 1.675 เมื่อพิจารณาการกระจายของข้อมูล (CV) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทำประชามติเพื่อแก้ไขปัญหา มีสัมประสิทธิ์การกระจายสูงสุด คือ ร้อยละ 64.85 รองลงไปคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหามีสัมประสิทธิ์การกระจายเท่ากับร้อยละ 37.18 และ 35.48 ตามลำดับ สำหรับลักษณะการแจกแจงข้อมูลของตัวแปรสังเกตได้โดยพิจารณาจากความเบ้ (SK) และความโด่ง (KU) ปรากฏว่า มีความเบ้อยู่ระหว่าง -1.03 ถึง 0.39 และความโด่งอยู่ระหว่าง -1.55 ถึง 0.89 ซึ่งเกณฑ์ของความเบ้และความโด่งที่ยอมรับได้คือ ถ้าคะแนนกำลังสองเป็นการแจกแจงแบบปกติ ค่าความเบ้จะเปลี่ยนแปลงอยู่ระหว่าง 0 ถึง 6 (Glass & Hopkin, 1995, p. 91) และความโด่งตามตารางค่าวิกฤตของที่จะเปลี่ยนแปลงอยู่ระหว่าง 0 ถึง 6 (Glass & Hopkin, 1995, p. 261 - 262) แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้ของ

ตัวแปรแฝงปัจจัยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision) ทั้ง 5 ด้าน มีลักษณะการแจกแจงใกล้เคียงกับเส้นโค้งปกติ

2) ตัวแปรแฝงปัจจัยการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Operation) พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการมีส่วนร่วมในการดูแลสาธารณะประโยชน์ของชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 (อยู่ในระดับมากที่สุด) รองลงไปคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างกลุ่มงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการจัดการกิจกรรมที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และศิลปวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และ 4.14 (อยู่ในระดับมากที่สุด และระดับมาก) ตามลำดับ ในขณะที่ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแต่ละด้านมีค่าใกล้เคียงกันคือ 1.058 ถึง 1.381 เมื่อพิจารณาการกระจายของข้อมูล (CV) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ สนับสนุนช่วยเหลือการดำเนินงาน มีสัมประสิทธิ์การกระจายสูงสุด คือ ร้อยละ 38.02 รองลงไปคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการพัฒนาชุมชน และ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างกลุ่มงาน มีสัมประสิทธิ์การกระจาย เท่ากับ ร้อยละ 36.56 และ 30.5 ตามลำดับ สำหรับลักษณะการแจกแจงข้อมูลของตัวแปรสังเกตได้ โดยพิจารณาจากความเบ้ (SK) และความโด่ง (KU) ปรากฏว่า มีความเบ้อยู่ระหว่าง -1.9 ถึง 0.6 และความโด่งอยู่ระหว่าง -1.04 ถึง 1.57 ซึ่งเกณฑ์ของความเบ้ และความโด่ง ที่ยอมรับได้คือค่าปกติ คือ ถ้าคะแนนกำลังสองเป็นการแจกแจงแบบปกติ ค่าความเบ้จะเปลี่ยนแปลงอยู่ระหว่าง 0 ถึง 6 (Glass & Hopkin, 1995, p. 91) และความโด่งตามตารางค่าวิกฤตของที จะเปลี่ยนแปลงอยู่ระหว่าง 0 ถึง 6 (Glass & Hopkin, 1995, p. 261 - 262) แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้ของตัวแปรแฝงปัจจัยการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Operation) ทั้ง 5 ด้าน มีลักษณะการแจกแจงใกล้เคียงกับเส้นโค้งปกติ

3) ตัวแปรแฝงปัจจัยการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีความภาคภูมิใจเมื่อโครงการต่างๆ ก่อให้เกิดประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 (อยู่ในระดับมากที่สุด) รองลงไปคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของตนเองจากการเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ และ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีความภาคภูมิใจเมื่อโครงการต่างๆ ก่อให้เกิดประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 และ 3.75 (อยู่ในระดับมากที่สุด และระดับมาก) ตามลำดับ สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน คืออยู่ระหว่าง 0.846 ถึง 1.135 เมื่อพิจารณาการกระจายของข้อมูล (CV) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยได้รับอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตร่วมกันในชุมชน มีสัมประสิทธิ์การกระจายสูงสุด คือ ร้อยละ 43.29 รองลงไปคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ และ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีความภาคภูมิใจเมื่อโครงการต่างๆ ก่อให้เกิดประโยชน์ มีสัมประสิทธิ์การกระจาย เท่ากับ ร้อยละ 33.13 และ 25.51 ตามลำดับ สำหรับลักษณะการแจกแจงข้อมูลของตัวแปรสังเกตได้โดยพิจารณาจากความเบ้ (SK) และความโด่ง (KU) ปรากฏว่า มีความเบ้อยู่ระหว่าง -1.82 ถึง 0.09 และความโด่งอยู่ระหว่าง -0.92 ถึง 1.61 ซึ่งเกณฑ์ของความเบ้และความโด่งที่ยอมรับได้คือค่าปกติ คือ ถ้าคะแนนกำลังสองเป็นการแจกแจงแบบปกติ ค่าความเบ้จะเปลี่ยนแปลงอยู่ระหว่าง 0 ถึง 6 (Glass & Hopkin, 1995, p. 91) และความโด่งตามตารางค่าวิกฤตของที จะเปลี่ยนแปลงอยู่ระหว่าง 0 ถึง 6 (Glass & Hopkin, 1995, p. 261 - 262) แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 5 ด้าน ของตัวแปรแฝงปัจจัยการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) มีลักษณะการแจกแจงใกล้เคียงกับเส้นโค้งปกติ

4) ตัวแปรแฝงปัจจัยการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลโดยการมีส่วนร่วมในการเข้าไปสังเกตการณ์การทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 (อยู่ในระดับมากที่สุด) รองลงไปคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยการติดตามประเมินผลงาน และสภาพปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานการพัฒนาชุมชน และ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยการติดตามดูแลสิ่งแวดล้อมตามแผนงานของโครงการพัฒนาต่างๆ ในชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 และ 4.06 (อยู่ในระดับมาก) ตามลำดับ สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน คืออยู่ระหว่าง 1.085 ถึง 1.241 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาการกระจายของข้อมูล (CV) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นกับคณะกรรมการชุมชน ในงานด้านการพัฒนาชุมชน มีสัมประสิทธิ์การกระจายสูงที่สุด คือ ร้อยละ 38.23 รองลงไปคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยการเข้าร่วมเสวนา และแสดงความคิดเห็นของประชาชนในชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินผล และ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยการเข้าร่วมเสวนา และแสดงความคิดเห็นของประชาชนในชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินผล มีสัมประสิทธิ์การกระจาย เท่ากับ ร้อยละ 31.21 และ 31.14 ตามลำดับ สำหรับลักษณะการแจกแจงข้อมูลของตัวแปรสังเกตได้โดยพิจารณาจากความเบ้ (SK) และความโด่ง (KU) ปรากฏว่า มีความเบ้อยู่ระหว่าง -1.49 ถึง -0.28 และความโด่งอยู่ระหว่าง -0.82 ถึง 1.12 ซึ่งเกณฑ์ของความเบ้และความโด่งที่ยอมรับได้ได้คือปกติ คือ ถ้าคะแนนกำลังสองเป็นการแจกแจงแบบปกติ ค่าความเบ้จะเปลี่ยนแปลงอยู่ระหว่าง 0 ถึง 6 (Glass & Hopkins, 1995, p. 91) และความโด่งตามตารางค่าวิกฤตของที จะเปลี่ยนแปลงอยู่ระหว่าง 0 ถึง 6 (Glass & Hopkins, 1995, p. 261 - 262) แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 5 ด้าน ของตัวแปรแฝงปัจจัยการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) มีลักษณะการแจกแจงใกล้เคียงกับเส้นโค้งปกติ

5) ตัวแปรแฝงปัจจัยการพัฒนาระดับท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชน (Development) พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ด้านการพัฒนาระดับท้องถิ่นอย่างบูรณาการ โดยการจัดบริการสาธารณะที่ดำเนินการโดยภาครัฐทั้งหมด 100 เปอร์เซ็นต์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 4.50 (อยู่ในระดับมากที่สุด) รองลงไปคือ ด้านการพัฒนาระดับท้องถิ่นอย่างบูรณาการ โดยการจัดบริการสาธารณะที่ดำเนินการภายใต้กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน และ ด้านการพัฒนาระดับท้องถิ่นอย่างบูรณาการ โดยการจัดบริการสาธารณะที่ดำเนินการโดยมีบทบาทร่วมกันระหว่างองค์กรภาคธุรกิจเอกชนกับองค์กรไม่แสวงหากำไรหรือองค์กรอาสาสมัคร มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.06 และ 3.97 (อยู่ในระดับมาก) ตามลำดับ สำหรับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของแต่ละตัวแปรสังเกตได้ ไม่แตกต่างกัน คือ อยู่ระหว่าง 1.009 ถึง 1.368 เมื่อพิจารณาการกระจายของข้อมูล (CV) ด้านการพัฒนาระดับท้องถิ่นอย่างบูรณาการ โดยการจัดทำบริการสาธารณะที่ดำเนินการโดยภาคธุรกิจเอกชนทั้งหมด 100 เปอร์เซ็นต์ กระบวนการขับเคลื่อนภารกิจทั้งหมดอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของภาคธุรกิจเอกชนโดยตรง มีสัมประสิทธิ์การกระจายสูงที่สุด คือ ร้อยละ 44.35 รองลงไปคือ ด้านการพัฒนาระดับท้องถิ่นอย่างบูรณาการ โดยการจัดบริการสาธารณะที่ดำเนินการภายใต้กระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชนเป็นการขับเคลื่อนภารกิจร่วมกัน มีสัมประสิทธิ์การกระจาย เท่ากับ ร้อยละ 33.74 และ 27.88 ตามลำดับ สำหรับลักษณะการแจกแจงข้อมูลของตัวแปรสังเกตได้โดยพิจารณาจากความเบ้ (SK) และความโด่ง (KU) ปรากฏว่า มีความเบ้อยู่ระหว่าง -1.34 ถึง 0.05 และความโด่งอยู่ระหว่าง -0.92 ถึง 0.85 ซึ่งเกณฑ์ของความเบ้และความโด่งที่ยอมรับได้ได้คือปกติ คือ ถ้าคะแนนกำลังสองเป็นการแจกแจงแบบปกติ ค่าความเบ้จะเปลี่ยนแปลง

อยู่ระหว่าง 0 ถึง 6 (Glass & Hopkin, 1995, p. 91) และความโค้งตามตารางค่าวิกฤตของที่จะเปลี่ยนแปลงอยู่ระหว่าง 0 ถึง 6 (Glass & Hopkin, 1995, p. 261 - 262) แสดงว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 5 ด้าน ของตัวแปรแฝงปัจจัยการพัฒนาระดับท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชน (Development) มีลักษณะการแจกแจงใกล้เคียงกับเส้นโค้งปกติ

3. ผลการวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อยืนยันรูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานครด้วยการศึกษาเชิงลึกกับผู้มีประสบการณ์ตรง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision) ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Operation) ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) และ ปัจจัยการพัฒนาระดับท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชน (Development) ด้วยวิธีการ Maximum Likelihood โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป LISREL version 10.20 เพื่อทำการเปรียบเทียบถึงกลมกลืนระหว่างโมเดลที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยเกณฑ์ในการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยพิจารณาจากค่าสถิติประกอบด้วย ค่า Chi-Square, χ^2/df , CFI, GFI, AGFI, RMSEA และ SRMR ซึ่งผลการวิเคราะห์โมเดลครั้งแรก พบว่าค่าดัชนีความกลมกลืนยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ หรือไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เห็นว่าโมเดลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision) ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Operation) ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) และ ปัจจัยการพัฒนาระดับท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชน (Development) ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ยังไม่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่า $\chi^2 = 606.41$, $df = 265$, $p\text{-value} = 0.0000$, $RMSEA = 0.066$, $CFI = 0.906$, $GFI = 0.8678$ และ $AGFI = 0.837$ ซึ่งค่าสถิติที่สำคัญยังไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ (Joreskog and Sorbom, 1996)

4. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์อิทธิพลความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานคร เพื่อทำการตอบคำถามการวิจัยและสมมติฐานการวิจัย นำเสนอผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง (Direct Effects: DE) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effects: IE) และอิทธิพลรวม (Total Effects: TE)

จากผลการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานคร (อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม) ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่าโมเดลดังกล่าวมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ ค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 241.55 องศาแห่งความอิสระเท่ากับ 195 ค่า $P\text{-value} = 0.142 > 0.05$ นั่นคือ ค่าสถิติไคสแควร์แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่าไม่สามารถปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่า โมเดลความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานคร ที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งเป็นไปใน

ทิศทางเดียวกันกับผลวิเคราะห์ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) และค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของส่วนเหลือ (SRMR)

เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมที่ส่งผลต่อตัวแปรแฝงภายในที่เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานคร สามารถอธิบายได้ดังนี้

ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากตัวแปรแฝงภายนอกมากที่สุดคือจากปัจจัยการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Operation) โดยมีขนาดอิทธิพลเชิงบวกเท่ากับ 0.057 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รองลงมาคือ จากปัจจัยการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) โดยมีขนาดอิทธิพลเชิงลบเท่ากับ - 0.013 มีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05 และจากปัจจัยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision) โดยมีขนาดอิทธิพลเชิงบวกเท่ากับ 0.008 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตามลำดับ

ปัจจัยการพัฒนาในระดับท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชน (Development) ได้รับอิทธิพลทางตรงอิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม จากตัวแปรแฝงภายนอกและตัวแปรแฝงภายใน โดยสามารถจำแนกได้ดังนี้

1) อิทธิพลทางตรงจากตัวแปรแฝงภายนอกมากที่สุดคือ ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) โดยมีขนาดอิทธิพลเชิงลบเท่ากับ - 0.062 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รองลงมาคือ ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision) โดยมีขนาดอิทธิพลเชิงบวกเท่ากับ 0.017 มีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05 และปัจจัยการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Operation) โดยมีขนาดอิทธิพลเชิงบวกเท่ากับ 0.1 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตามลำดับ

2) อิทธิพลทางตรงจากตัวแปรแฝงภายในคือ ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) โดยมีขนาดอิทธิพลเชิงบวกเท่ากับ 0.005 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) อิทธิพลทางอ้อมจากตัวแปรแฝงภายนอกพบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้ง 3 ปัจจัย

4) อิทธิพลรวมจากตัวแปรแฝงภายนอกมากที่สุดคือ ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) โดยมีขนาดอิทธิพลเชิงลบเท่ากับ - 0.062 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รองลงมาคือ ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision) โดยมีขนาดอิทธิพลเชิงบวกเท่ากับ 0.017 มีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05 และปัจจัยการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Operation) โดยมีขนาดอิทธิพลเชิงบวกเท่ากับ 0.1 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตามลำดับ

5. สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ไม่ส่งผลทางตรงต่อปัจจัยการมีส่วนร่วมในการประเมินผล, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานคร, ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการประเมินผล, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ไม่ส่งผลทางตรงต่อปัจจัยการมีส่วนร่วมในการประเมินผล, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานคร, ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการประเมินผล, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ, ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และปัจจัยการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ส่งผลทางอ้อมต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานคร

อภิปรายผล

ตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานคร จากการวิจัยเห็นว่า ปัจจัยด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชน มีผลต่อการประชาชนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้รับทราบในการพัฒนาท้องถิ่น และทำให้ท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์ในโครงการ หรืองานต่างๆ ที่หน่วยงานไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ หรือภาคเอกชน ได้เข้ามาพัฒนาชุมชน และจะได้รับประโยชน์อันสูงสุดของประชาชนในชุมชน ตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชน กรุงเทพมหานคร จากการวิจัยเห็นว่า ประชาชนควรมีบทบาทเข้ามาในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการ ซึ่งการบูรณาการการทำงานร่วมกันในส่วนของภาคประชาชน และหน่วยงานต่างๆ นั้น จะส่งผลดีต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนที่อยู่ในชุมชน และสังคมของกรุงเทพมหานคร และทำให้เห็นถึงการปฏิบัติงานร่วมกันของประชาชนกับหน่วยงาน สามารถที่จะติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ได้ และจะได้รู้ถึงความก้าวหน้าในการทำงานของหน่วยงานที่ปฏิบัติงานให้กับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ วิชาญ ฤทธิธรรม (2564) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลนครสกลนคร การกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลพื้นที่ชุมชนของตนเอง สามารถเข้าถึง และรับข้อมูลข่าวสารการบริหารงานและนโยบายการพัฒนาของผู้บริหารเทศบาลนครสกลนคร และเป็นไปตามความต้องการของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ ประชาชนสามารถติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการบริหารงาน และสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบและกำกับการบริหารจัดการและตอบสนองความต้องการของประชาชนเป็นหลัก และให้เกิดความโปร่งใสในการทำงาน รวมถึงการนำไปสู่การพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและบุคลากรในองค์กรให้เกิดความเข้มแข็ง เกิดทักษะและเห็นความสำคัญในการใช้เครื่องมือสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมมากขึ้น ไม่ใช่แค่เพียงดำเนินการให้ครบกระบวนการเท่านั้น แต่ต้องดำเนินการให้ถึงสาระสำคัญของกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ส่งผลให้การบริหารงานขององค์กรมีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการปฏิบัติมากยิ่งขึ้นต่อไป และสอดคล้องกับ บุญจง ขาวสิทธิวิงษ์ (2564) ที่ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกมูลฝอยชุมชน: กรณีศึกษาเขตยานนาวา และเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร และพบว่า ปัจจัยต่างๆ ระหว่างสองอำเภอ ได้แก่ จำนวนสมาชิกในครอบครัว สถานภาพของบุคคลในครอบครัว และข้อเสนอแนะแก่ผู้อำนวยการเขตบางกะปิเพื่อสร้างขีดความสามารถในการรีไซเคิลขยะมูลฝอยในอนาคต และสอดคล้องกับ ศรารุณี ดาวกรงแก้ว และคณะ. (2565) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของสำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร และพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของสำนักงานเขตสวนหลวง ในภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($X = 3.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ การมีส่วนร่วม ด้านการรับประโยชน์ การมีส่วนร่วมด้านการประเมินผล ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในการบริหาร จัดการสิ่งแวดล้อมของสำนักงานเขตสวนหลวง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชนต่างกัน พบว่า

ไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

องค์ความรู้ใหม่

1. จากการศึกษาปัจจัยด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชน มีผลต่อการที่ประชาชนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้รับทราบในการพัฒนาท้องถิ่น และทำให้ท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์ในโครงการ หรืองานต่างๆ ที่หน่วยงานไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ หรือภาคเอกชนได้เข้ามาพัฒนาชุมชน และจะได้รับประโยชน์อันสูงสุดของประชาชนในชุมชน ซึ่งผู้วิจัยได้รับแนวทางในการดำเนินการจัดการบริหารงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการเพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคม และเป็นประโยชน์ในทางพัฒนารูปแบบการทำงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการทำงานต่อไปในอนาคต

2. ประชาชนควรมีบทบาทเข้ามาในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการ ซึ่งการบูรณาการการทำงานร่วมกันในส่วนของภาคประชาชน และหน่วยงานต่างๆ นั้นจะส่งผลดีต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนที่อยู่ในชุมชน และสังคมของกรุงเทพมหานคร และทำให้เห็นถึงการปฏิบัติงานร่วมกันของประชาชนกับหน่วยงาน สามารถที่จะติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ได้ และจะรับรู้ถึงความก้าวหน้าในการทำงานของหน่วยงานที่ปฏิบัติงานให้กับชุมชน ซึ่งผู้วิจัยได้แนวความคิดด้านการประเมินการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดการประเมินทั้งทางด้านผู้ปฏิบัติงาน และภาคประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เพื่อที่จะได้นำผลการประเมิน และการติดตามงานมาสรุปการทำงานร่วมกันได้ถึงประสิทธิภาพในการใช้งานของโครงการที่สร้างเพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคมและชุมชนนั้นต่อไป

สรุป

ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ ดังนี้ ตัวแปรสังเกตได้ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 (อยู่ในระดับมาก) ตัวแปรสังเกตได้ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจการมีส่วนร่วมในการดูแลสาธารณะประโยชน์ของชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 (อยู่ในระดับมากที่สุด) ตัวแปรแฝงปัจจัยการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีความภาคภูมิใจเมื่อโครงการต่างๆ ก่อให้เกิดประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 (อยู่ในระดับมากที่สุด) ตัวแปรแฝงปัจจัยการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า การมีส่วนร่วมในการเข้าไปสังเกตการณ์การทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 (อยู่ในระดับมากที่สุด) ตัวแปรแฝงปัจจัยการพัฒนาระดับท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชน (Development) พบว่า การจัดการบริการสาธารณะที่ดำเนินการโดยภาครัฐทั้งหมด 100 เปอร์เซนต์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 (อยู่ในระดับมากที่สุด)

ผลการวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อยืนยันรูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของปัจจัยที่ส่งต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานคร ด้วยการศึกษาลิงกกับผู้มีประสบการณ์ตรง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision) ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Operation) ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) และ ปัจจัยการพัฒนาระดับท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชน (Development)

ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ยังไม่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่า $\chi^2 = 606.41$, $df = 265$, $p\text{-value} = 0.0000$, $RMSEA = 0.066$, $CFI = 0.906$, $GFI = 0.8678$ และ $AGFI = 0.837$ ซึ่งค่าสถิติที่สำคัญยังไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ (Joreskog and Sorbom, 1996)

ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ได้รับอิทธิพลทางตรงจากตัวแปรแฝงภายนอกมากที่สุดคือจากปัจจัยการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Operation) โดยมีขนาดอิทธิพลเชิงบวกเท่ากับ 0.057 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รองลงมาคือ จากปัจจัยการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) โดยมีขนาดอิทธิพลเชิงลบเท่ากับ -0.013 มีนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05 และจากปัจจัยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision) โดยมีขนาดอิทธิพลเชิงบวกเท่ากับ 0.008 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตามลำดับ

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปัจจัยการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ไม่ส่งผลทางตรงต่อปัจจัยการมีส่วนร่วมในการประเมินผล, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานคร, ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการประเมินผล, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานคร

ส่วนปัจจัยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ, ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และปัจจัยการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ส่งผลทางอ้อมต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างบูรณาการในชุมชนกรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทางภาครัฐ ภาคเอกชน ที่เข้ามามีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น จำเป็นต้องคำนึงถึงการพัฒนาร่วมกับภาคประชาชน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลที่ตรงตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และสามารถเป็นโอกาสในการเพิ่มการพัฒนาการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังส่งผลต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานของกิจกรรมต่างๆ เหล่านั้นได้

2. ภาคประชาชนจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานต่างๆ กับหน่วยงานที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในทุกกิจกรรม เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม และได้เกิดการตรวจสอบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานอีกด้วย

บรรณานุกรม

กัลยา วาณิชขัญญา. (2555). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 20. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณรินทร์ งามวงศ์ และวิทยา จิตนุพงศ์. (2563). เปรียบเทียบการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษในประเทศไทย

ไทย : กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร 8(2) : 445 -458.

ดวงฤทธิ เบ็ญจาทิกุล ชัยรุ่งเรือง. (2564). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนของ กรุงเทพมหานคร. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ 6(3) : 76-91.

- นิภาพรรณ ผิวอ่อน. (2559). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกุยเหนือ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- นงลักษณ์ ทวีรักษา. (2564). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม**. วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 4(1) : 1-12.
- ประดิษฐ์ ดีวัฒนกุล. (2559). **รูปแบบกรุงเทพมหานครในทศวรรษหน้า**. วารสารสมาคมนักวิจัย 21(2) : 188-201.
- วิเชียร แสงทองล้วน และอารีย์พันธ์ เจริญสุข. (2549). **การบริหารราชการแนวใหม่ : บริบทและเทคนิควิธี**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2561). **การบริหารจัดการยุคดิจิทัลมีผลต่อการให้บริการสาธารณะของกรุงเทพมหานครตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ยั่งยืน**. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น 15(2) : 370 – 383.
- Berkley, G.E. (1975). **The Craft of Public Administration**. Boston: Allyn and Bacon.
- Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1981). **Rural Development Participation: Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation**. Rural Development Committee Center for International Studies. Cornell University.
- Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1977). **Rural Participation: Concepts and Measures for Project Design, Implementation and Evaluation**. In Rural Development Monograph No.2 The Rural Development Committee Center for International Studies, Cornell University.
- United Nation Organization. (1981). **United Nation Department of International Economic and Social Affair**. Popular Participation as a Strategy for Promoting Community Level Action and Nation Development. (Report of The Meeting for The Adhoc Group of Expert.) New York: United Nation.
- William Erwin. (1976). **Participation Management: Concept Theory and Implementation**. Atlanta G.: Georgia State University.
- Yamane. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. Third edition. Newyork : Harper and Row Publication.